

Reactie op internetconsultatie Beleidsvisie zorgvuldige gegevensuitwisseling over sectoren heen, namens OG Heldring te Zetten, BJ Brabant te Deurne en Pactum Jeugd en Opvoedhulp te Arnhem

Deze reactie is met name vanuit het oogpunt van de jeugdhulpaanbieder geschreven.

Wij vinden het positief dat het rijk de regie pakt om voor dit moeilijke probleem met een Beleidsvisie te komen. Veel zal echter ook afhangen van de verdere uitwerking in bijv. de amvb (op basis van artikel 7.3.11 lid 4 Jeugdwet) met de grondslag voor de jeugdhulpverlener, de spelregels/richtlijnen voor de praktijk (inclusief het triageproces), het ondersteuningsprogramma, de inrichting van het meldpunt en dergelijke.

Bestendige afspraken over gestructureerde gegevensuitwisseling in wijkteam

Op pagina 17 is aangegeven dat bij samenwerkingsverbanden als een wijkteam met behulp van bestendige afspraken op gestructureerde wijze de gegevensuitwisseling moet plaatsvinden. Daarbij hebben wij de volgende vragen.

- De jeugdhulpmedewerker die in dienst is van de jeugdhulpaanbieder en die meewerkt aan het wijkteam moet zich in principe houden aan het privacy protocol van zijn organisatie. Daarin is het doel van de gegevensverwerking vermeld. Op grond van artikel 7 Wet bescherming persoonsgegevens moet dit doel 'welbepaald en uitdrukkelijk omschreven' zijn, zodat volstrekt duidelijk is om welke af te scheiden gegevens het gaat. Dit mag dus niet te ruimt geformuleerd worden.

Aangenomen wordt dat dit doel voor de jeugdhulpaanbieder dusdanig is te omschrijven, dat gegevensuitwisseling met de gemeente in het kader van de toegangstaak mogelijk is. Aangezien het om een integrale afstemming over de domeinen heen gaat, zitten er vanuit de verschillende domeinen, dus heel breed, vertegenwoordigers. Het is de vraag hoe deze gegevensuitwisseling uitpakt ten opzichte van de andere deelnemers van het wijkteam, waaronder bijvoorbeeld de politie.

De politie zal in zijn privacy protocol als doel 'opsporing' hebben vermeld, hetgeen niet strookt met het doel waarvoor een jeugdhulpaanbieder de gegevens verwerkt. De vraag is, of dit niet zo fundamenteel is, dat de geboden oplossing in de Beleidsvisie (het maken van bestendige afspraken) onvoldoende basis biedt. De voorgestelde triage heeft met name betrekking op de proportionaliteit en subsidiariteit. De doelbinding is de vraag die daaraan vooraf gaat.

- De medewerker van de jeugdhulpaanbieder die in dienst is van de jeugdhulpaanbieder en van daaruit meewerkt in het wijkteam, verzamelt in feite (als niet-ondergeschikte van de gemeente) gegevens voor de gemeente als verantwoordelijke in de zin van de Wbp. De gemeente is daarbij verantwoordelijk voor wat deze medewerker verder met de gegevens doet en wordt als eerste daarop aangesproken. Hoe reguleert de gemeente dat (denk daarbij ook aan de meldplicht datalekken en de boete die kan oplopen tot ruim 8 ton)? Hoe verhoudt dat zich met de verantwoordelijkheid van de jeugdhulpaanbieder voor zijn medewerker? De jeugdhulpaanbieder is in principe aansprakelijk voor de schade die een medewerker toebrengt, maar heeft daar geen zeggenschap over, als de gemeente bijvoorbeeld onzorgvuldig met deze gegevens omgaat. In hoeverre is deze wettelijke aansprakelijkheid middels afspraken te regelen?

Wie neemt beslissing zonder toestemming gegevens te verwerken in wijkteam

Op pagina 17 staat dat de gemeente actief beleid moet hebben om burgers te wijzen op hun rechten met betrekking tot de gegevensverwerking van de betrokkene en dat de betrokkene de middelen bezwaar en beroep heeft. Voor bezwaar en beroep is een beschikking van de gemeente noodzakelijk. Op pagina 21 is sprake van een expliciet en gemotiveerd besluit door de verantwoordelijke ambtenaar om zonder toestemming van de betrokken gegevens uit te wisselen. Daarbij hebben wij de volgende vragen.

- In een wijkteam zal het niet altijd de ambtenaar zijn die de beslissing neemt om zonder toestemming gegevens te verwerken. Neemt de gemeente deze beslissingen dan als eigen beslissingen over? Zo ook als het een zorgmedewerker betreft die besluit tot verwerking zonder toestemming heeft genomen in het kader van een 'conflict van plichten'? Hoe verhoudt dat zich met de eigen autonomie van de professional? Worden medewerkers van een wijkteam gemandateerd?
- Indien een jeugdhulpaanbieder een beslissing neemt om zonder toestemming over te gaan tot gegevensverwerking, staan alleen de rechtsmiddelen uit de Wet bescherming persoonsgegevens open (naast onrechtmatige daad); als het een gemeenteambtenaar betreft ook de rechtsmiddelen van de Algemene wet bestuursrecht. Het is dus van belang dat van tevoren duidelijk is hoe een dergelijke beslissing wordt genomen.
- Als een burger niet wordt geïnformeerd over de verwerking van gegevens zonder toestemming, ligt er ook geen beschikking waartegen bezwaar. Moet de burger dan, als het kwaad al is geschied, eerst een aanvraag doen voor een beschikking?

Slot

Ervan uit gaande dat de grondslag voor uitwisseling van gegevens middels de amvb op basis van de Jeugdwet goed wordt vormgegeven, hopen wij dat in deze beleidsvisie nog aandacht komt voor het probleem van 'doelbinding' bij breed samengestelde wijkteams. En verder hopen wij dat bij de uitwerking van deze beleidsvisie onze vragen worden meegenomen.

31 maart 2014
mr. C.M. van Houdt